

OEROL

JACOB HAAGSMA

Voor de theaterliefhebber die rustig in een stoel of op een Oerol-bankje toekijkt hoe de handeling zich ontvouwt, is *The Cure* minder geschikt. Dit stuk vraagt iets van ons. We worden deelgenoot aan een merkwaardig ritueel. Aan de hand van eilander kinderen.

Dat begint al met een wandeling naar de speelplek, in het bos achter Formerum. Niks nieuws op Oerol, maar het wordt anders als de bescheiden stoet begeleid wordt door kinderen, onheilspellend zwijgend en dwingend gebarend.

We komen bij een grote boom, versierd met allerlei objecten. Een bomengeest, een levensboom, een godin. De kinderen declameren teksten, steeds herhaald, over een nieuwe geboorte. Ik word een beetje ongerust.

'BEN JE BEREID?'

Dan wordt elke bezoeker, om de beurt en individueel. aangesproken door deze kinderen. Ze kijken je indringend aan, een effect dat des te sterker wordt door hun identieke zwarte pruiken. Hoe we heten, onze leeftijd. „Dag Jacob. Nog even en je bent geen mens meer.” En: „Ben je bereid?”

Dan word ik stevig bij de hand gepakt en meegetroond naar die boom, hol van binnen. „Dat heb ik honderd keer gedrild”, zegt Alexandra Broeder naderhand. „Stevige hand, stevige hand, stevige hand!” Lianne Groenewoud, degene die mij meetroont: „Sommigen hebben van die zachte handjes, daar durf ik niet in te knippen.”

Theatermaker Alexandra Broeder doet dat vaker op Oerol, werken met eilander kinderen. In *Sweet Dreams*, uit 2011, troonden deze kinderen de Oerolgangers ook al mee naar het bos, toen om daar de nacht door te brengen.

'UNDER WETTER'

Deze keer ging ze langs bij enkele basisscholen van het eiland, en ze had weinig moeite om elf kinderen te recrutereren. Lianne Groenewoud (12) uit West-Terschelling: „Ik vind acteren leuk, en we kregen te horen dat we volwassenen bang mochten maken. Dat vond ik wel grappig.” Net als Hedwig Schaap (die haar leeftijd niet in de krant wil), uit Hee, was ze vorig jaar figurant in *Under Wetter*, de grote locatievoorstelling van Tryater die op Terschelling maar één voorstelling beleefde, om corona. „Maar we mochten daarna nog een keer meedoen”, zegt Hedwig. „In Wergea.”

Alexandra Broeder deed een 'residentie' op het eiland, zoals dat dan heet. Om ter plekke een Oerol-voorstelling te ontwikkelen. Zo drong deze plek zich aan haar op, en vanuit die plek kwam het idee voor deze voorstelling. „Maar het werd telkens weer veranderd”, zegt Hedwig.

Broeder luisterde wel degelijk naar datgene wat de kinderen aandroegen, en naar wat er tijdens het maakproces gebeurde. Maar het basisconcept bleef zo. Broeder: „Ik wilde een transformerend ritueel maken, waarbij de mensen worden uitgenodigd om een boom te worden.”

En zo is het. Nadat we door die holle bomengeest zijn geleid, worden we op een boomstronk neergezet. Een krans op het hoofd, de handen samengebonden met een paars lint en de transformatie is daar. Fijn, even boom zijn.

„Dat 'boom' vind ik meer een symbool”, zegt Broeder, „het gaat voor mij meer over: het mens-zijn afleggen, nederigheid. Voorbij het ego.” Lianne: „We zouden ze eerst aan de boom vastbinden, met de rug ertegenaan, een touw eromheen.” Broeder: „Ja, zo heb ik mijn pitch gehouden, maar dat was nooit echt de bedoeling.”

Van die kinderen wordt wel wat gevraagd. Anderhalve week spelen, twee keer daags. Dit is wel een heel fijne groep, zegt Broeder, die na afloop van bijna iedereen een knuffel krijgt.

BLOED OP HET VOORHOOFD

„Eerst moesten we bij de mensen iets opsmeren”, zegt Hedwig, „op het gezicht. Maar dat

“
SOMMIGEN HEBBEN
VAN DIE ZACHTE
HANDJES, DAAR DURF
IK NIET IN TE KNIJPEN

Theatermaakster
Alexandra Broeder werkt
graag met Terschellinger
kinderen. *The Cure* gaat
over transformatie en
egoloosheid. En het
komt aan als een enge
horrorfilm.

„Eigenlijk zeg je nu dat eilandkinderen heel raar zijn.” Rechts Lianne Groenewoud. FOTO'S NEEKE SMIT

‘Nog even en je bent geen mens meer’

vond ik niet leuk. En je mocht ook zeggen dat je iets niet wou.” Lianne heeft net vandaag bedacht dat het wel leuk zou zijn om levens-echte poppen uit die holle boom, de godin, te slepen en te doen alsof ze die neersteken. „Met een mes, dat het bloed eruit komt. En dat iedereen in het publiek dan een beetje bloed op het voorhoofd gesmeerd krijgt.”

Voor dit project moesten het echt wel Terschellinger kinderen zijn, vond Broeder. „Kinderen van deze plek, die zo’n rare cultus beginnen.” Lianne: „Eigenlijk zeg je nu dat eilandkinderen heel raar zijn.”

Ik moest denken aan een rare horrorfilm als *Midsommar*. „Dat was ook een beetje het uitgangspunt. Nadat we deze plek hadden gevonden hebben we met het hele team die film gekeken, en *The Wicker Man*, ook zo’n soort film. Ik heb een soort fascinatie voor horror met kinderen. Waar gaat dat dan over, waarom zijn kinderen daar zo eng? Als een kind zich niet gedraagt naar het beeld dat je hebt, kun je ook opeens aan je volwassen zekerheden twijfelen.”

Het stuk eindigt eigenlijk met een heel lange *fade out*. De kinderen trekken zich terug achter een duin en wij staan daar maar. En staan daar maar. Na een kwartier ongeveer haken de eersten af, maar het komt ook voor dat mensen 40 minuten op hun post blijven. Als we een echte boom waren geweest stonden we er heel wat langer, denk ik.

Het staat er wel fijn, stil, niks anders om je heen dan het geruis van de bladeren en af en toe een kwinkelerende vogel. Ik kom wat beduusd van mijn stronk af, nog een beetje verstild, sereen.

Broeder: „Ik vind het bijzonder dat mensen zo lang blijven staan Dat was mijn vraag: blijven ze wel, kom je in een bepaalde staat van zijn, ga je je concentreren, nadenken? Mensen zeggen: ‘Ik zou wel even een boom willen zijn, even onthaasten’. Ze denken er wat makkelijk over. Als het erop aankomt, wil je jezelf loslaten en transformeren?”

The Cure is tot en met 17 juni te zien op Oerol.